

تەحریریەکانی پشت ئاشان و یەکی ئایار

رۆژی جیهانی کریکاران، لە کریکارانی کوردستان و عێراق پێرۆزبیت

ئاش بەتالە، ئاش بەتالە..

تۆلە بەسەبرە ئەمما بە زەبرە، بەلێ بە زەبربوو..

مارکس گۆرھەلتهکینه بزانه چۆن تەحریریەکانی ئاخەر زمان، بە قاعدە و قیادەو، بەرەو دیوی ئێران ھەلھاتن-ھەنگی شۆرشێ عێراق-رۆژانی ئایاری 1983*. بیان کوژن بیان برن، ئەوانە دەیانەوئ کێوھکانی کوردستانیش تەعریب بکەن. حەسک و شیوعی و قیادە موقەت، پەنجی کورد بە با دەدەن! * ھەمان ئێزگە، ئایاری سالی 1983.

ئەمە ی سەرەو، دلوپیکە، لەو قینە ی کە لە زاری ئێزگە کە ی یەکی ئیشتامنییەو دەتکا، کە وەکو ووزە، جەنگی ناوخی، لە بەشیکی کوردستاندا گەرم دەکرد و بەھزارەھا پێشمەرگە ی پەوانە ی شەری براکوژی دەکرد. بەلێ، کوردستان، لە قاعدە و قیادە ی تەحریریەکان، لە گەل قیادە ی موقەتدا، گسکدا(حەسک) و پاسوکدا، پاککرایەو.

پیش شەری براکوژی، ئیوارە نەبوو، شارەکانی کوردستانی باشوور، بەگرمە ی ئاریجی و قەرمژنی دەستپێژ، شار بێدارنەکەنەو، ئیوارە نەبوو پێشمەرگە میوانی جەماوەرنەبیت.

لەو کاتدا کە تەنھا شارەکان بەدەست پێشمەرگە مابوون، پیاوھکانی، نوای سەعات نوێزە ی نیوھەرۆ نەیان دەوێرا مۆلگەکانیان بەجێھێلن، شار و دیھات، یەک پارچە گری شۆرش بوو، ناگیرکەر، لاواز بوو بوو. زۆر ناوچە ی لە کوردستاندا بە جێ ھێشتبوو، یەکی بەم کارە، خۆیناوترین چەبکە گۆلی وتوێژی بەرەو شاری بەغدا بردەو، ھیندە ی نەبرد، سەدام، لە سەختترین نوێزەو، بوو بە دانوور. ئەمڕۆکەش سزادنی ئەو تاوانبارە، سێدارەدانی ئەو فاشستە جیگە ی گومانە، لە موزەماکاندا، ئەمنەکان، ئاھەنگیان گێرا بوو، مزگینی، کوردەکان شەری براکوژی دەکەن.

ھەولێ مۆنۆپۆلکردنی گۆرەبانی کوردستان، لە لایەن(ینک)و، گەیشتبوو پادە ی شەپ و دەروازەکانی ئاشتی داخرا بوون. پێشمەرگە ی ھەر لایەنی، بێجگە(ینک) بۆی نە بوو، ئۆپەراسیون نژی ناگیرکەران بکات، بەلکو دەکەوتە بۆسە ی ھێزەکانی(ینک)و.

حزبی شیوعی، کە لە گەورەترین کارەساتی لە ناویردن پزگاری بوو، لێھاتوترین کادیر و ئەندامی خۆی کردبوو پێشمەرگە بەگیانیکێ پر لە خۆ بەخت کردنەو، ھەولێ تەبایی نیوان(ینک و پدک)ی دەدا، لە خەمی یەکخستنی پزەھکانی گەل بوو نژی پزیمی سەدام.

حزبی شیوعی، ھەرگیز بە بیریا نەدەھات، کە **ینک**، خەریکی پیلانیکێ وایە. بە ھێرشکردنە سەر سەرکردایەتی و کوشتنی زیاتر لە 65 کادیر، **ینک** تۆلە ی شەری ھەکاری*، لە حزبی شیوعی کردەو.

حزبی شیوعی دەویست، بزوتنەو ی پزگای خوازی کورد، لە یەک بەرە ی بەھیزدا کۆبکاتەو، خۆی کردبوو پزیش سپی نیوان ئەو دوو لایانە(ینک و پدک)، کە چەندەھا سال بوو، بە خۆینی یەکتر تیریان نە دەخوارد، کە تا ئەمڕۆش بە گومانن لە یەکتر، کە پارچە یەکی کوردستانیان لە نیو خۆیاندا دا بەشکردبوو.

ينك، خوئی به خه مخوری چهپی کوردستان داهنا، زور جاریش، له کۆمۆنیستیهکان کۆمۆنیست تر بوو، ئەمەش وای له هاورپایانی ناو **حزبی شیوعی** کربوو، که ئەندامهکانی کۆمهلهی رهنجدهران، به دۆستی خویمان بزنان، به لām له شهري بشت ناشاندا، گهورهترین زهبريان له کرێکارانی عێراق و کوردستان دا.

ينك، پێی خویش بوو، که **حزبی شیوعی** هاته شاخ و یارمهتیشی دا، به لām به پێی سیاسهتی **ينك**، دهبوو **حزبی شیوعی**، سه به خوویی خوئی له دهست بدا و پابهندی بریارهکانی ئەو بێت*بیرره وه رهیه کانم- ئەحمده بانی خێلانی لاپه ره 385-

{386

پێشمه رگه یه کی عه ره ب ئاوا خوینه یادگاری پشته ناشان دهگێرته وه*:

لم یخطر فی بال أحد من القيادة أو أي رفیق بأن قوات كریة حلیفة (الاتحاد الوطني الكردستاني / أوک) تستعد لشن هجوم واسع علی مقراتنا فی بشت ناشان . كان الحزب فی تلك الأيام یستعد للاحتفال بمناسبة عید العمال العالمی فی الأول من آیار . كان الرفیق عماد الطائي یفترش سقف مقر سرتینا ویرسم جداریه كبریة علی القماش . ولرفع المعنویات وزیادة روح المتعة والمرح كان الرفیق طیبب الأسنان أبو بدر مع عدد من الرفاق یرفعون الأعلام الحمراء مریدین الأغنیة الرمضانیة (ماجینا .. ماجینا حلی الجیس وأنطینا) .

فی نلك الیوم بدأ الهجوم الذی شنته قوات (أوک) علی مقراتنا ومن مناطق عدة محیطة ، كنا نرى بالناظور کیف كانت هذه القوات تهبط من قمم الجبال المغطاء بالثلوج الی الوادی ، ووصلت ألینا أخبار متفرقة وقلیلة من هنا وهناك بالهجوم مما خلق نوع من الارتباك بین الرفاق لكونه مفاجئ ولم یسمح لهم الوقت لترتیب الأوضاع بشكل أفضل ، حیث لم یتبین فی البدایة من الذی یقوم بالهجوم . أنتشر الرفاق فی أماكن عدیده ورايض الرفاق حول مواقع الدوشكات ووضع كمان متقدمة ، أما أنا فقد كنت مع بعض الرفاق فی كمین متقدم قرب مقر الأعلام من الصباح وحتى الیوم الثانی ، وعند عودتی للفحص طلب منی الرفیق أبو آیار المستشار السیاسی للسریة بالتوجه للقریة الی نقلت ألینا العوائل سابقا" ونلك لعلاج أحد رفاقنا الذی جرح هناك . وصلت القریة الی تبعد حوالي الساعه عن المقر ووجدتها فارغة ولم أجد أحد من الرفاق وتبین أنهم قد انسحبوا الی قمم الجبال خوفا" من سقوط القنائف فی الوادی والقریة نفسها . عدت الی مقر السریة ولم أجد أحدا" غیر الرفیق ملازم قصی الذی أخذ ینادی بصوت عال و یخبرنی بأن قوات أوک تتقدم وهی علی بعد أمتار قلیلة وطلب منی التوجه الی مقر المکتب السیاسی كان نلك ظهر یوم الثانی من مایس / آیار ، كان الرفیق أبو عامل فی المقر وعدد من الرفاق بینهم الرفیق أبو زینب وهم یجمعون بعض الأوراق والوثائق وحاجات أخرى لحرقتها . جمعنا الرفیق أبو عامل وطلب منا الانسحاب للحاق بالرفاق الذین سبقونا وأشار الی قمة جبل بعیة جدا" وقال أنها قمة جبل قندیل وهی هدفكم فی المسیر ، وبعد ساعات قلیلة تبعنا الرفیق أبو عامل وبقیة الرفاق بعد أن أحرقوا المقر .

لقد أطلقوا النار علی الرفیق سمیر مهدی شلال / أبو تیسیر المهندس الزراعی / خرید جامعة طاشقند . عندما وقع فی الأسر مع بعض الرفاق كان جریحا" بعد أن أصیب بشظیة قنبلة یدویة فی یده ولم یتمكن من السیر، أستفسروا عن الأسماء وأتحلوا فی الالاسکی لتلقي التعلیمات الی كانت زخة رصاص فی جسده فأستشهد بطلا" أمام رفاقه ورفیقاته اللواتی صرخن بوجه القتلة (أنزال ، فاشست) . كذلك علی الرفیق الجریح نصیر محمد حسن الصباغ وهو ابن أخت الرفیق الفقیه مهدی عبد الکریم / أبو عباس حیث كنت علی معرفة بأخیه الذی غرق فی نهر موسکو قبل سنوات . كما أطلقوا النار علی الرفیق المناضل حامد الخطیب / أبو ماجد وهو جریح وسرقوا مالیه الأدارة الی عثروا علیها فی ملابسه . كان أبو ماجد متحدث لئید المعشر ، أحد المناضلین الذین حملهم قطار الموت عام 1963 الی نقرة السلیمان وهو ضابط برتبة ملازم

لقد تبین فیما بعد بأن قوات أوک كانوا بحدود 1700 مقاتل معظمهم حملوا سلاح B K C وهو سلاح نا مدى بعید زوهم به النظام إضافة الی تسهیلات المرور جنب الربایا وتزویدهم بأجهزة المخابرة والعتاد وفق الاتفاقیه السریة المعقودة بین الطرفين .

أما قواتنا فكانت بحدود 300 رفیق ورفیفة بما فیهم الرفاق فی القيادة والعوائل والرفاق المرضى وهم تحت العلاج فی المستشفى ، إضافة الی أن معظم الرفاق لم یدخلوا معارك حقیقیة ولم تكن لديهم خبرة فی القتال الأنصاری بعكس قوات أوک المتمرسه بالقتال منذ سنوات وكانوا یعرفون المنطقه ومدخلها معرفة جیدة وهم مزودین بأسلحة حدیثة .

بۆ خویندنه‌وه‌ی ناوی شه‌هیده‌کانی پشت‌نشان، که هه‌ندیکیان به‌ییلی شه‌هیدکراون سهردانی:
<http://members.chello.se/kut/Beshtashan.htm> بکه‌ن

به‌لی! ئەوانه‌ی سهره‌وه‌ی ناوی هه‌ندیک له‌و شه‌هیدانه‌یه، که زۆربه‌یان، له هه‌نده‌رانه‌وه‌ ده‌ستیان له خویندن هه‌لگرتبوو، خاکی باشووری کوردستانیان بۆ خه‌بات هه‌لبژاردبوو. ناخۆ ئیستا سهرکردایه‌تی (ینک) هه‌لویستی چییته، که‌وا دروشمی وحده‌ی عیراقتی هه‌لگروه‌؟ ناخۆ ئەم‌ڕۆ بۆچونی ئەو پێشمه‌رگانه‌ی (ینک) چییته که له تاوانی پشت‌نشاندا، به‌بێ بیرکردنه‌وه، گه‌وره‌ترین زیانیان به‌ برایه‌تی کورد و عه‌ره‌ب گه‌یانده‌؟ که خزمه‌تی پزیمه‌که‌ی (وه‌فیع سامه‌رائی) *یان کرد، چی ده‌لێن به‌ خه‌زانی شه‌هیدان؟

ناخۆ ئیستا سهرکرده‌کانی **حزبی شیوعی**، چۆن رویان دیت سهره‌ه‌لب‌رن؟ وا چینی کرێکاری کوردستان و عیراقیان، کرده‌ پاروێکی ئاسان؟ شانازی چی ده‌که‌ن، که‌وا هه‌زاره‌ها شه‌هید له‌و رێیه‌ به‌بێ ئەنجام دراوه.

تاوانی **حزبی شیوعی**

حزبی شیوعی ده‌بوو سوود له‌ شکسته‌یه‌کانی خۆی وه‌رگیریت، به‌ستنی به‌ره‌ له‌ گه‌ل حزبی به‌عسدا 1973. خۆی نه‌کاته میانجیکه‌ری دوو هه‌یز (ینک و پلک)، که نوژمنی میژویی یه‌کترن، لایه‌نگری نه‌کات. ده‌بوو وه‌کو هه‌یزیکه‌ی رابه‌ر، بۆ وه‌رگرتنی ده‌سه‌لات، خه‌بات بکات، نه‌ک پابه‌ندی (پلک) بیته، نه‌ک به‌ستنی به‌ره‌ی جود* و هه‌یزشکر نه‌سه‌ر ئۆلی بالیسان له‌ گه‌ل هه‌یزه‌کانی جوبدا له‌ نیسانی ساڵی 1983 *نه‌حه‌مه‌ بانی خه‌لانی-بیره‌وه‌ریه‌کانم لاپه‌ره، 461 که باره‌گای مه‌ل‌به‌ندی هه‌ولێری **ینکی** تیا‌بوو،

حزبی شیوعی ده‌یتوانی بیلایه‌نانه‌ کاربکات و خۆی نه‌خه‌زینیه‌ پال هه‌یج لایه‌که‌وه، که له شوینیکی وه‌کو پشت‌نشان، ته‌نها خۆی شکسته‌ی خوارد و هه‌یزه‌کانی تری ناو جود، پشتیان تیکرد نه‌هاتن به‌ ده‌میه‌وه.

حزبی شیوعی ده‌بوو گه‌شبین تر بیته و به‌ پێی توانای هه‌یزه‌که‌ی خۆی، مامه‌له‌ی له‌ گه‌ل گۆرانکاریه‌کانی گۆرپه‌پانی کوردستان بکات.

به‌پێی به‌لگه‌نامه‌کان، **حزبی شیوعی** له‌ خه‌باتی چه‌کداریدا جیدی نه‌بوو، گۆیی به‌ پێداویسته‌یه‌کانی خه‌باتی چه‌کداری نه‌ئه‌دا، هه‌رچه‌نده‌ له‌ توانایدا بوو، باشترین چه‌ک بۆ پێشمه‌رگه‌کانی په‌یدا‌بکات.

پرسیاره‌که‌ ئه‌وه‌یه، ناخۆ **مام جه‌لال**، له‌ و ساڵه‌ی که‌ کاره‌ساتی پشت‌نشان رویدا، وه‌کو ئەم‌ڕۆ، دژی سزای کوشتن و له‌ سینداره‌دان بوو به‌رامبه‌ر به‌ نه‌یارانی؟

سلاو له‌ گیانی پاکی شه‌هیدانی رێگای خه‌بات